УДК 378
DOI: 10.35619/iiu.v1i21.666

Світлана ЛІСОВА
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри технологічної, професійної освіти
та цивільної безпеки
Рівненського державного гуманітарного університету,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0002-6230-0805
e-mail: lisovasvval@gmail.com

Надія ДУПАК
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри технологічної, професійної освіти
та цивільної безпеки
Рівненського державного гуманітарного університету,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0002-3000-4489
e-mail: ddunadin@gmail.com

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ЗАСТОСУВАННЯ МОДЕЛІ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті досліджено особливості впровадження моделі змішаного навчання в освітній процес закладу вищої освіти. Проаналізовано поняття «дистанційна освіта», «дистанційне навчання», «змішане навчання». Визначено, що змішане навчання - це цілеспрямований процес взаємодії суб'єктів навчання, у якому поєднані традиційна та дистанційна форми навчання, що може відбуватися в аудиторії та поза її межами, у синхронному та асинхронному режимах та базуватися на широкому використанні ІКТ. Здійснено порівняльний аналіз синхронного та асинхронного формату в контексті змішаного навчання та визначено особливості кожного формату. Підкреслено, що синхронний формат передбачає миттєвий зворотний зв'язок здобувачів освіти з педагогом; організацію групових активностей; розвиток навичок комунікації та колаборації; мотивацію до навчання в процесі спілкування. Зазначено, що асинхронний формат характеризується гнучкістю графіка; можливістю опановувати навчальний матеріал у комфортному темпі; доступністю навчальних матеріалів у зручний для здобувача час; розвитком навичок самоорганізації та уміння вчитися. Охарактеризовано платформу (систему) змішаного навчання Moodle. Зосереджено увагу на перевагах змішаного навчання для здобувачів вищої освіти. Доведено, що підвищення якісних показників навчання у процесі застосування моделі змішаного

© Лісова С., Дупак Н., 2025

навчання під час професійної підготовки майбутніх учителів технологій ЗВО порівняно дистанційною і очною формами.

Ключові слова: здобувачі освіти, дистанційне навчання, змішане навчання (blended learning), інформаційно-комунікаційні технології, педагогічні умови, вчитель технологій, платформа Moodle.

Постановка проблеми. Дистанційне навчання найкраще відповідає принципу неперервної освіти. Сьогодні перевага надається інтернет-технологіям. Разом з тим, аналіз публікацій, присвячених використанню технологій електронного навчання, дозволяє констатувати, що цей тип навчання не позбавлений багатьох недоліків, до яких дослідники відносять: відсутність соціальних контактів з іншими учасниками навчання; небезпека неправильного тлумачення теоретичного матеріалу слухачами; необхідність високого рівня мотивованості здобувачів вищої освіти (Самойленко, 2011, с.61). Ці недоліки компенсуються змішаним навчанням (blended learning), концепція якого передбачає, що здобувач освіти повинен оптимально використовувати всі можливості, які надаються як традиційним навчанням, так і новими освітніми технологіями. Це створює умови для розв'язання головної проблеми традиційної освіти, яка полягає в обмежених можливостях для реалізації та розвитку потенційних здібностей кожного здобувача освіти (Триус та Герасименко, 2021).

Упровадження змішаного навчання передбачає збереження загальних принципів побудови традиційного освітнього процесу з використанням елементів електронного навчання (інформаційно-комунікаційних технологій, ІКТ). Водночас процес поєднання технологій може відбуватися як на рівні окремого курсу, дисципліни, так і на рівні освітньої програми загалом (Технологія створення дистанційного курсу).

На сьогодні багато освітніх закладів в Україні та за рубежем перейшли на змішану модель навчання,через те, що використання виключно дистанційного навчання на платформі, часто погіршує якість підготовки здобувачів вищої освіти. Серед причин можна виділити такі: відсутність очного спілкування з викладачем; незадовільну організацію освітнього процесу; слабку пропускну здатність інтернет-каналів.

Водночас, абсолютно непродуктивно повертатися до реалізації освітнього процесу лише традиційним шляхом. Виходомє впровадження моделі змішаного навчання, згідно з якою обирається оптимальне поєднання традиційних та інноваційних способів реалізації освітньої діяльності. Проєктування і побудова змішаного навчання у ЗВО передбачає реорганізацію всіх аспектів освітнього процесу, починаючи з принципів і методів побудови навчального матеріалу і закінчуючи вимогами до ефективного управління якістю освіти.

Аналіз наукових досліджень з проблеми. Теоретичні обґрунтування дистанційної форми навчання засновані на методологічних працях учених-педагогів С. Гончаренка, Н. Тализіної, психологів Г. Балла, М. Данилова, які

аналізували процес дистанційного навчання як індивідуалізацію особистісно орієнтованого навчання.

Допитання упровадження та використання інформаційно-комунікаційних технологій у вищій школі зверталися такі науковці: В. Кухаренко, В. Осадчий, О. Рибалко,О. Скубашевська тощо.

Проблему розвитку дистанційної освіти досліджували такі науковці як: Р Деллінг, Г. Рамблє, Д. Кіган, М. Мур, А. Кларк, М. Томсон, О. Андрєєв, Г. Козлакова, І. Козубовська, В. Олійник та ін.

Незважаючи на велику кількість наукових праць з цієї проблеми, сучасна дистанційна освіта в Україні швидше нагадує традиційні форми заочного навчання, без застосування нових форм і методів навчання.

Мета статті – на основі аналізу моделі змішаного навчання у закладах вищої освіти схарактеризувати особливості формування професійних компетентностей майбутніх учителів технологій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Одним із ключових напрямів програми реформування та модернізації системи вищої освіти в Україні є дистанційне навчання (Осадчий, 2010).

Дистанційна освіта сьогодні в Україні змінила свій статус з можливого варіанта організації освітнього процесу на пріоритетний. Це обумовлено тими реаліями, в яких опинилася вся українська система освіти, а саме: неможливість забезпечення очного процесу навчання через руйнування закладів освіти, через небезпечність перебування в закладах освіти (що є вельми актуальним у регіонах, наближених до проведення бойових дій, або у тих, які перебувають у центрах бойових дій) (Литвин, 2022).

Процес професійної підготовки майбутніх вчителів технологій залежить від того, як організовано освітній процес у ЗВО, які його змістові, процесуальні та мотиваційні аспекти. У рамках компетентнісного підходу основним завданням у розв'язанні проблеми якості підготовки майбутніх вчителів технологій є формування інформаційно-технологічної компетентності, як важливої складової професійної компетентності випускника (Болюбаш, 2010).

Під інформаційно-технологічною компетентністю ми розуміємо здатність ефективно використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для пошуку, обробки, оцінки та використання інформації та вміння самостійно знаходити, аналізувати, синтезувати і передавати необхідну інформацію (Болюбаш, 2010).

Відзначимо кілька аспектів, які мають важливезначення у підготовці майбутніх вчителів технологій :

1) використання сучасних освітніх технологій, тобто обов'язкове використання, розробка та впровадження сучасних освітніх та інформаційних технологій в освітній процес;

2) інтеграція навчальних предметів – це систематичний процес встановлення міждисциплінарних зв'язків;

3) вдосконалення системного та аналітичного мислення – в умовах інформаційного перевантаження майбутні вчителі технологій повинні вміти не

тільки оволодівати інформацією, а й критично оцінювати, осмислювати її, а також застосовувати системний підхід до виконання завдань.

4) професійне самовдосконалення майбутнього вчителя – це усвідомлений, цілеспрямований і багатогранний процес освіти та самоосвіти.

Інформаційно-технологічна компетентність містить кілька важливих складових:

1) навички роботи з інформацією – вміння знаходити необхідні дані, критично оцінювати їх та обробляти;

2) технічні навички – знання і вміння користуватися різними програмами, додатками і пристроями;

3) технологічні навички – способи перетворювальної діяльності на основі набутих знань;

4) комунікативні навички – здатність взаємодіяти з людьми через цифрові платформи, включаючи соціальні мережі та електронну пошту;

5) етичні аспекти – розуміння питань безпеки, конфіденційності та авторського права в цифровому просторі;

6) проблемне мислення – це вміння використовувати технології для розв'язання конкретних проблем та оптимізації процесів (Воротникова та Чайковська, 2020).

У сучасних умовах виникає потреба в отриманні вищої освіти дистанційно, що дає змогу навчатися без відриву від виробництва, а також отримувати вищу освіту людям з обмеженими можливостями. Саме дистанційне навчання, яке здійснюється із застосуванням новітніх інформаційно-освітніх технологій, надає таку можливість (Топузов та ін., 2022).

Традиційні форми проведення занять поступаються дистанційним, оскільки не відповідають завданням і цілям навчання в сучасних ЗВО. Однак змішане використання традиційних і дистанційних форм дає більш ефективний результат, ніж використання їх окремо.

Проєктування і побудова змішаного навчання у ЗВО передбачає реорганізацію всіх аспектів освітнього процесу, починаючи з принципів і методів побудови навчального матеріалу і закінчуючи вимогами до ефективного управління якістю освіти.

У сучасних дослідженнях можна виділити два підходи до визначення поняття змішаного навчання. Перший підхід пов'язаний з розумінням змішаного навчання як певного формату навчальних курсів, в якому активні методи навчання вбудовані в дистанційні курси. При цьому основний матеріал подається в межах дистанційного курсу, який передбачає самостійну роботу здобувача освіти. Закріплення і засвоєння матеріалу відбуваються на очних заняттях, що реалізуються з використанням активних методів навчання (Триус та Герасименко, 2021, с. 300).

Другий підхід розглядає змішане навчання як модель використання розподілених інформаційно-освітніх ресурсів в очному навчанні з використанням елементів асинхронного та синхронного дистанційного навчання (Триус та Герасименко, 2021, с. 302).

Більшість дослідників зазначають, що змішане навчання є сучасним універсальним способом навчання, орієнтованим на індивідуальні потреби здобувачів освіти (Воротникова та Чайковська, 2020).

Принципова відмінність змішаного навчання від традиційногополягає у використанні комбінації організації форм навчання в реальному та віртуальному кампусах університету та поєднанні традиційних методів навчання з технологіями електронного навчання. У дистанційному навчанні, заснованому на використанні e-learning комунікації, здобувач освіти і викладач просторово відокремлені один від одного, але при цьому знаходяться в постійній взаємодії, організованій за допомогою особливих методів побудови навчального курсу, форм контролю, методів комунікації з використанням мережевих технологій.

Застосування технологій blended learning має низку характерних особливостей змішаного навчання:

1) зміна акцентів у взаєминах між здобувачами освіти і викладачами. У моделі змішаного навчання викладач виконує кілька взаємопов'язаних функцій. Найважливішою є роль тьютора, помічника здобувачів освіти у виборі професійного вектору, консультанта стосовно обраного матеріалу. Організаційна функція передбачає, що викладач залишається ключовою фігурою в освітньому процесі, але його діяльність пов'язана з виконанням дещо інших функцій: від озвучування навчального матеріалу він переходить до ролі організатора освітнього процесу. Роль викладача як лектора передбачає підготовку лекційного матеріалу в електронному вигляді, отримання запитань від здобувачів освіти після прослуханих ними лекції, а також додаткове онлайн-консультування зі складних питань;

2) організація самостійної пізнавальної діяльності здобувачів освіти. Основою освітнього процесу в умовах змішаного навчання є цілеспрямована, інтенсивна та контрольована самостійна робота здобувача освіти. Він може навчатися в зручному для себе місці, за індивідуальним узгодженим графіком, комплексно використовуючи спеціальні засоби навчання та погоджену можливість зв'язатися з викладачем. Отже, навчання орієнтується на здобувача освіти, якому допомагають вчитися. Змішане навчання стимулює розвиток навичок самонавчання та пошуку інформації (потреба в самостійному вивченні матеріалу сприяє формуванню відповідального ставлення до навчання, самомотивації, плануванню часу, особистій активності в пошуку інформації);

3) організація індивідуального супроводу навчальної діяльності кожного здобувача освіти з боку викладача, як за допомогою використання онлайн-комунікації, шляхом отримання зворотного зв'язку від викладача, так і шляхом набуття знань на традиційних очних заняттях;

4) організація групової навчальної діяльності, включаючи спільну роботу над проєктами, дискусіями, семінарами, організованими у формі електронних телеконференцій, форумів. В умовах змішаного навчання більшого значення набуває групова робота – вона стимулює розвиток навичок онлайн-спілкування;

5) гнучкий підхід до навчання. Змішане навчання передбачає гнучкість програми, що дозволяє здобувачу освітиобрати цікавий для нього модуль, зручний темп, час і місце для навчання, самостійно контролювати обсяг і швидкість вивчення матеріалу;

6) можливість збалансувати рівень базових знань здобувачів освіти за рахунок дистанційного вивчення матеріалу;

7) використання навчально-методичного контенту, що надає можливість перегляду необхідного матеріалу в режимі онлайн у будь-який час; перевірити знання з предмету; ознайомитися з додатковими джерелами тощо;

8) побудова освітнього процесу з урахуванням різноманіття форм організації навчання (очні зустрічі, телеконференції, консультації по електронній пошті або у Skype, спілкування в чатах і блогах, інтернет-тестування тощо).

Упровадження нових державних освітніх стандартів орієнтоване на компетентнісний підхід; зміщення вектору освітньої діяльності в бік самостійної роботи здобувачів освіти; свобода у виборі місця навчання та академічна мобільність здобувачів освіти; інформатизація галузі освіти, пов'язана з очевидною неминучістю проникнення нових технологій в освітнє середовище; стрімкий розвиток ІКТ, які сприяють створенню принципово нових можливостей для організації освітнього процесу, безпосередньо впливають на процес навчання здобувачів освіти і спонукають викладача до використання моделі змішаного навчання.

На нашу думку, неправильно протиставляти дистанційне та традиційне очне навчання. Обидва типи навчання мають низку переваг і недоліків. Практика свідчить, що найбільший ефект досягається лише при поєднанні традиційного очного та дистанційного навчання. Співвідношення використання очного та дистанційного навчання в рамках змішаного навчання може відрізнятися і залежить від великої кількості факторів. До них відноситься предметна галузь, в якій відбувається навчання; вік здобувачів освіти; рівень початкової підготовки здобувачів освіти; інфраструктура, яка може бути використана для навчання; кваліфікація викладацького складу тощо.

Якщо форми реалізації денної форми навчання вже перевірені століттями, то вибір оптимальної технологічної платформи для впровадження дистанційного навчання залишається складним завданням для багатьох викладачів. З нашої точки зору, ефективним інструментом для впровадження дистанційного навчання є мережеві технології, а саме система Moodle, яка спеціально розроблена для створення онлайн-курсів.

Розглянемо цю позицію на прикладі використання популярної електронної платформи Moodle.

Філософія Moodle виходить з наступної позиції: змішане навчання – це освіта майбутнього, або, іншими словами, «електронне навчання повного циклу» (Болюбаш, 2010). Змішане навчання – це поєднання аудиторного навчання з елементами електронного навчання, використанням інформаційних технологій, комп'ютерної графіки, аудіо, відео, інтерактивних елементів тощо.

Можливості Moodle є доповненням до існуючих форм навчання (Болюбаш, 2010).

Зазначимо важливі особливості у створенні та безпосередньому функціонуванні навчальних курсів платформи Moodle. Сюди слід віднести можливість інтерактивної взаємодії користувачів електронного курсу з викладачем, а також один з одним. Moodle створює умови для комунікації (Болюбаш, 2010). Ця система надає можливість обміну файлами будь-якого формату. Є змога використовувати гіперпокликання на внутрішні та зовнішні освітні ресурси, які відносяться до дисципліни, що вивчається. Це полегшує пошук додаткового матеріалу для вивчення предмету. Доцільно використовувати в освітньому процесі цифровий контент (графічні, звукові файли та відео), що дозволяє накопичувати та структурувати великий обсяг інформації. Система дозволяє чітко планувати освітній процес і управляти курсами, враховуючи з вимог навчальної програми і освітніх стандартів.

Змішане навчання дозволяє розширити можливості організації групової навчальної діяльності здобувачів освіти. Спільна робота над проєктами, дискусії, форуми, семінари, електронні телеконференції розвивають навички онлайн-спілкування (Самойленко, 2011, с.61).

При змішаному навчанні реалізується гнучкий підхід до навчання. Здобувач вищої освіти може обрати цікавий для нього модуль, вивчати його самостійно, в зручному для нього темпі, контролювати обсяг і швидкість вивчення навчального матеріалу (Самойленко, 2011, с.61).

Основна увага при змішаному навчанні спрямована на організацію самостійної пізнавальної діяльності здобувачів освіти. Електронне навчання дозволяє зробити самостійну роботу здобувача освіти цілеспрямованим, інтенсивним і контрольованим процесом.

Перехід на змішану форму навчання здобувачів вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університетуза спеціальністю 014.10 «Середня освіта (Технології)» дозволив, по-перше, мінімізувати проблему пропусків занять, оскільки пропущені теми студенти самостійно вивчали в електронному курсі та виконували всі необхідні практичні завдання, а захищали їх на очних заняттях.

По-друге, на початковому етапі навчання, для здобувачів освіти характерний різний рівень знань, а змішане навчання дозволяє його скорегувати. Наявність дистанційної складової допомагає ознайомитися з новим матеріалом ще перед очними заняттями, практикуватися та повторювати матеріал після занять.

По-третє, змішана форма вивчення дисципліни ефективно організовує самостійну роботу студентів. Гнучка система тестування сприяє систематичному контролю знань здобувачів освіти, що звільняє викладача від рутинної роботи з перевірки тестів.

По-четверте, використання змішаного навчання призводить до підвищення інтересу до занять, відбувається закономірний розвиток сучасних засобів комунікації та засобів організації роботи, що сприяє розвитку інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх вчителів технологій.

Ефективність використання змішаного навчання була підтверджена і підсумковою перевіркою якості знань здобувачів освіти. Використовуючи модель змішаного навчання, за результатами річної сесії кількість відмінних оцінок зросла у середньому на 30% у порівнянні з традиційним навчанням.

Висновки і перспективи подальших розвідок. Отже, впровадження моделі змішаного навчання впливає на всі складові освітнього процесу, а саме: форми і методи організації навчання, активізацію, інтенсифікацію та ефективність процесу навчання (пізнавального) та формування мотивації навчання, професійно значущі якості (особистісні та ціннісні). Побудова освітнього процесу на основі змішаного навчання очевидно є оптимальною для ефективної передачі знань, сприяє підвищенню якості професійної підготовки майбутніх вчителів технологій.

Поєднання очного та дистанційного навчання найбільшою мірою дозволяє викладачам побудувати гнучкий персоналізований процес навчання з урахуванням індивідуальних особливостей здобувачів освіти, використовуючи весь функціонал платформи Moodle, організовуючи інтерактивну взаємодію не лише дистанційно, а й очно в різних формах організації навчальної діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Самойленко, О. (2011). Поняття дистанційної освіти та дискусії навколо неї. *Збірник наукових праць.* Херсон : «Міськдрук». С. 61.

Триус, Ю., Герасименко, І. (2021). Комбіноване навчання як інноваційна освітня технологія у вищій школі. *Теорія та методика електронного навчання : зб. наук. праць.* Випуск ІІІ. Кривий Ріг. С. 299–308.

Технологія створення дистанційного курсу: навч. посіб. (2008). / за ред. В. Ю. Бикова та В. М. Кухаренка. Київ : Міленіум. 324 с.

Осадчий, В. (2010). Система дистанційного навчання університету. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету.* № 5. С. 7–16.

Литвин, Н. (2022). Освітній процес ВНЗ в умовах воєнного часу: стан та перспективи розвитку. *Освітній процес в умовах воєнного стану в Україні: матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації. 03.05-13.06.2022*. Одеса: Гельветика, 2022. С. 267–272.

Болюбаш, Н. (2010). Фактори та умови формування професійної компетентності майбутніх економістів засобами інформаційного середовища MOODLE. *Інформаційні технології і засоби навчання.* URL: https://www.researchgate.net/publication/373197991_ (дата звернення 05 травня 2025).

Воротникова, І., Чайковська, Н. (2020). *Дистанційне навчання: виклики, результати та перспективи. Порадник*. З досвіду роботи освітян міста Києва. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 456 с.

Топузов, О., Засєкіна, Т., Головко, М. та Калініна, Л. (2022). Освітньо-науковий фронт: діяльність інституту педагогіки НАПН України в умовах воєнного стану. *Вісник Національної академії педагогічних наук України.* № 4

(1). С. 3–8. DOI: https://doi.org/10.37472/v.naes.2022.4145 (дата звернення 20 квітня 2025).

REFERENCES

Samoilenko, O. (2011). Poniattia dystantsiinoi osvity ta dyskusii navkolo nei [The Concept of Distance Education and the Discussions Surrounding It]. *Zbirnyk naukovykh prats.* Kherson : «Miskdruk». S. 61. [in Ukrainian]

Tryus, Yu., Herasymenko, I. (2021). Kombinovane navchannia yak innovatsiina osvitnia tekhnolohiia u vyshchii shkoli [Blended Learning as an Innovative Educational Technology in Higher Education]. *Teoriia ta metodyka elektronnoho navchannia* : zb. nauk. prats. Vypusk III. Kryvyi Rih. S. 299–308. [in Ukrainian]

Tekhnolohiia stvorennia dystantsiinoho kursu [Technology for Creating a Distance Course]: navch. posib. (2008). / za red. V. Yu. Bykova ta V. M. Kukharenka. Kyiv : Milenium. 324 s. [in Ukrainian]

Osadchyi, V. (2010). Systema dystantsiinoho navchannia universytetu [University Distance Learning System]. *Naukovyi visnyk Melitopolskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu.* No. 5. S. 7–16. [in Ukrainian]

Lytvyn, N. (2022). Osvitnii protses VNZ v umovakh voiennoho chasu: stan ta perspektyvy rozvytku [The Educational Process of Higher Education Institutions in Wartime Conditions: Status and Development Prospects]. *Osvitnii protses v umovakh voiennoho stanu v Ukraini: materialy vseukrainskoho naukovo-pedahohichnoho pidvyshchennia kvalifikatsii. 03.05-13.06.2022*. Odesa: Helvetyka, 2022. S. 267–272. [in Ukrainian]

Boliubash, N. (2010). *Faktory ta umovy formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh ekonomistiv zasobamy informatsiinoho seredovyshcha MOODLE* [Factors and Conditions for the Formation of Professional Competence of Future Economists Using the MOODLE Information Environment]. Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia. URL: https://www.researchgate.net/publication/373197991_ (data zvernennia 05 travnia 2025). [in Ukrainian]

Vorotnykova, I., Chaikovska, N. (2020). *Dystantsiine navchannia: vyklyky, rezultaty ta perspektyvy* [Distance Learning: Challenges, Results and Prospects]. Poradnyk. Z dosvidu roboty osvitian mista Kyieva. Kyiv: Kyiv. un-t im. B. Hrinchenka, 2020. 456 s. [in Ukrainian]

Topuzov, O., Zasiekina, T., Holovko, M. ta Kalinina, L. (2022). Osvitno-naukovyi front: diialnist instytutu pedahohiky NAPN Ukrainy v umovakh voiennoho stanu [Educational and Scientific Front: Activities of the Institute of Pedagogy of the National Academy of Sciences of Ukraine under Martial Law]. *Visnyk Natsionalnoi akademii pedahohichnykh nauk Ukrainy.* No. 4 (1). S. 3–8. DOI: https://doi.org/10.37472/v.naes.2022.4145 (data zvernennia 20 kvitnia 2025). [in Ukrainian]

FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCIES AMONG FUTURE TECHNOLOGY TEACHERS IN THE PROCESS OF APPLYING THE BLENDED LEARNING MODEL IN THE HIGHER EDUCATION SYSTEM

Svitlana LISOVA
Doctor of Sciences (in Pedagogy), Professor,
Head at the Technological, Profession Education
And Civil Security Department,
Rivne State University for the Humanities,
Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0002-6230-0805
e-mail: lisovasvval@gmail.com
Nadiia DUPAK
Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Technological, Profession Education
and Civil Security Department,
Rivne State University for the Humanities,
Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0002-3000-4489
e-mail: ddunadin@gmail.com

Abstract. The article deals with the features of implementing the blended learning model in the educational process of a higher education institution. The concepts of «distance education», «distance learning», «blended learning» are analyzed. It has been determined that blended learning is a purposeful process of interaction between learning subjects, which combines traditional and distance learning forms, which can take place in the classroom and outside it, in synchronous and asynchronous modes, and be based on the widespread use of ICT. A comparative analysis of synchronous and asynchronous formats in the context of blended learning was carried out and the features of each format were identified. It is emphasized that the synchronous format provides instant feedback between students and the teacher; organization of group activities; development of communication and collaboration skills; motivation for learning in the process of communication. It is noted that the asynchronous format is characterized by flexible schedules; the ability to master educational material at a comfortable pace; the availability of educational materials at a time convenient for the applicant; the development of self-organization skills and the ability to learn. The blended learning platform (system) Moodle is described. The focus is on the benefits of blended learning for higher education students. It has been proven that the improvement of quality indicators of learning in the process of applying the blended learning model during the professional training of future teachers of higher education technologies in distance and face-to-face forms is comparable.

Keywords: learners, distance learning, blended learning, information and communication technologies, pedagogical conditions, technology teacher, Moodle platform.

Стаття надійшла до редакції 24.04.2025 р.